

İŞLETME STAJI UYGULAMA ESASLARI

AMAÇ

İşletme stajının amacı staj yapılan işletmenin ve sektörün,

- ✓ **Yönetim, Organizasyon, İş Süreçleri** ve **Bilişim Sistemleri** açısından incelenmesi,
- ✓ [yeni bir Bilişim Sisteminin kurulması ya da mevcut sistemin iyileştirilmesi ya da sistemin öğrenilmesi için] analiz edilmesi ve
- ✓ iyileştirme önerileri oluşturmak üzere

gerçek hayattaki işleyişin ve iş hayatının kavranmasıdır.

İŞLETME STAJI UYGULAMASI

İşletme Stajında aşağıdaki bilgi ve becerilerin edinilmesi ve bu soruların rapor haline getirilerek staj defterleriyle birlikte sunulması gerekmektedir. Bu bilgiler firmanın izin verdiği ölçüde hazırlanmalıdır.

1. İşletme Genel Bilgiler

- İşletmenin adı, çalışma konusu, çalışan sayısı ve kısa tarihçesi.
- İşletmenin türü (anonim, limited, ..), işletmenin kaynakları ve sermaye yapısı
- İşletmenin üretim kapasitesi, yıllık satış miktarları, ürün çeşitleri, bu ürünlerin yıllık üretim miktarları ve pazar fiyatı,
- İşletmede ne tip stoklar tutulmaktadır, hangi stok takip politikası uygulanmaktadır, firmadaki malzeme yönetimi ve stok kontrol faaliyetleri hakkında bilgi veriniz
- Üretim sisteminin genel hatları ortaya konulmalıdır(girdiler, çıktılar, kısıtlar, çıktılar nelerdir)

2. Yönetim Analizi

- Yöneticilerin temel görevleri olan liderlik, organizasyon, koordinasyon, planlama ve kontrol davranışlarının izleyin ve belirtin,
- Firmanın Sektördeki (rakipleri arasındaki) konumunu, ürünlerinin pazardaki konumunu Porter'ın Rekabeti etkileyen güçler modeli çerçevesinde analiz ediniz.
- Üst yönetimin İş Stratejisini ve bu stratejilerin işletmeyi nasıl şekillendirdiğini anlayın,
- Firmanın Bilişim Sistemleri ve Bilişim Teknolojileri ile ilgili stratejisini değerlendirin,
- BT altyapı yatırım planı iş stratejileri ile uyumlu mu değerlendirin,
- Yönetim sorunlarını ve çözümlenmesini izleyin,
- Yöneticiler nasıl karar verir, departmanlardan ve diğer çalışanlardan ne tür raporlar isterler, bilişim temelli olarak yöneticilerin karar süreçleri nasıl iyileştirilebilir düşünün.
- İşletmedeki mevcut raporlama sistemi hakkında bilgi veriniz. Raporlama aracı olarak hangi programlardan ne şekilde yararlanılmaktadır.
- Tedarikçiden başlayıp müşteriye kadar uzanan Tedarik Zincirini gözönüne alarak;
 - Firmanın müşterileri ile olan ilişkileri nasıl yönetiliyor?
 - Firmanın tedarikçileri ile olan ilişkileri nasıl yönetiliyor?

inceleyin ve BS ile nasıl bir iyileştirme önerilebileceğini düşünün, tasarlayın ve önerin.

- İş Zekası alanında çalışma varsa iş zekasının firma için önemini, iş zekası sisteminin yöneticilere ne tür hizmet verdiğini, sistemden sorumlu çalışanların sizin kariyeriniz için görüş ve önerilerini alın.

3. Organizasyonel Analiz

- İşletmenin organizasyonel yapısını inceleyin,
- İşletmedeki çeşitli departmanlar arasındaki ilişkiler ve bilgi akışını inceleyin. Sececeğiniz bir süreç için süreç akış şemasını oluşturun. Mevcut süreçteki iyileştirilmesi gereken noktaları belirleyip, geliştirilen süreci çıkartınız.
- BT yönetim biriminin (Bilgi İşlem veya Bilgi Teknolojileri) bu yapı içerisindeki konumunu inceleyin.
- Kurumsal Bilişim Sistemlerinin (ERP, CRM, SCM, ...) projesini yürütme ve ayakta tutmak için Bilgi İşlem dışında ya da Bilişim Sistemleri adıyla bir başka birim var mı yoksa bu destek hizmetleri de Bilgi İşlem tarafından mı sağlanıyor.
- Bilgi İşlem (ya da Bilgi Teknolojileri) departmanı ile diğer departmanlar arasındaki ilişki ve bilgi akışı detaylı olarak analiz edin ve raporda belirtin?
- İşletmedeki bilişim personelinin sayısı, eğitimleri, nitelikleri,
- Organizasyondaki departmanların (Üretim, Satış, Finans, İK, ...) üst yönetime verdikleri rapor türleri nelerdir? Bu raporlar nasıl? Raporlar hangi veri kaynaklarından, nasıl hazırlıyorlar?

4. İş Süreçleri Analizi

- Firmanın ana iş fonksiyonlarını (üretim/imalat, satış/pazarlama, muhasebe/finansman, insan kaynakları...) ve bu fonksiyonların temel süreçlerini inceleyin,
- Organizasyon yapısı içinde süreçlerin yerini tanımlayın ve süreç özelliklerini öğrenerek kurumun süreçlerini belirleyin,
- Staj yaptığınız İşletmenin kilit ve kritik süreçlerini belirleyin
- Süreçlerin performans göstergelerini hazırlamaya çalışın
- Süreçlerin dökümanite edilip edilmediğini inceleyin, dokümantasyonun nasıl yapıldığını anlamaya çalışın,
- Süreç yönetiminde kullanılan bir model ya da teknik var mı?
- Süreçlerin mevcut durumunu analiz edin.
- Süreçlerin iyileştirilmesi adına Bilişim temelli ne gibi iyileştirmeler yapılabilir düşünün ve öneri hazırlamaya çalışın
- Bilişim Sistemleri projelerinde başarılı olmak için iş süreçlerindeki değişimi ve iş süreç yönetiminin kritik önemini anlamaya çalışın.

5. Bilişim Sistemleri Analizi

- Firmanın BT altyapısını analiz edin.
 - Ağ altyapısı
 - Sunucular
 - Sunucular üzerindeki işletim sistemleri
 - Sunucular üzerindeki İnternet Platformları/Servisler
 - Kurumsal Uygulamalar (ERP, CRM, SCM, İş Zekası, v.b...)
 - Veritabanı Yönetim Sistemleri

- Diğer...
- Şirketi şekillendiren en önemli Bilişim Sistemini (Kurumsal Uygulama: ERP, CRM, SCM v.b.) ayrıntılı bir şekilde analiz edin ve raporlayın
 - Mevcut Bilişim Sistemini yapısal anlamda inceleyin
 - Sistem Türü ve Vendor
 - Sistem Bileşenleri
 - Sistem Mimarisi
 - Sistemin kullanılan modülleri
 - Kullanılan Teknolojiler
 - Proje Bütçesi
 - 7/24 Bakım ve verilen hizmetler
 - Sistemden sorumlu bir destek ekibi ve sorumlulukları
 - Veri Yönetimi ve VTYS (toplam veri ne kadar, Veriambarı varmı, kullanılıyormu)
 - Entegrasyon ve Eski sistemler
 - Sistemin sunduğu bilgi kalitesi ve doğruluğu
 - Güvenlik, Gizlilik ve Mahremiyet,
 - Kullanıcı Profilleri
 - Yedekleme
 - Kullanıcı Eğitimleri
 - ...
- Sistem Hakkında Değerlendirme
 - Organizasyonel seviyelere göre kullanımını inceleyin,
 - Departmanlar ve departmanlardaki anahtar kullanıcılar sistemi ne derece etkin kullanmakta,
 - Organizasyonel yapı/altyapı ile BS yapı/altyapısı birbiriyle uyumlu mu?
 - Bilişim Sistemi organizasyonel gereksinim ve amaçları karşılayabilecek durumda mı?
 - Üst Yönetimin Bilişim Sistemlerine ve teknoloji yatırımlarına olan desteği var mı, yeterli mi?
 - İşletme (üstyönetim) Bilişim Sistemleri ile ilgili yeterli yönetimsel ve teknik becerilere sahip mi?
 - Çalışanların sisteme bakışı nasıl?
 - Çalışanların sistemle ilgili tercihleri/önerileri nedir?
 - Çalışanların sisteme yönelik eleştirileri nelerdir?
 - Kullanmakta olan mevcut sistemden önce bir başka sistem/uygulama var mıydı, neden yeni sisteme/versiyona geçildi anlamaya çalışın,
 - Sistemin etkin kullanımı için yeterli eğitim verilmekte mi?
 - Kullanıcılar sistemi gerçekten kullanıyorlar mı? Ne derece?
 - Sistemin sunduğu bilginin kalitesi tatmin edici mi?
 - Mevcut Bilişim Sistemini iyileştirme/geliştirme adına önerileriniz nelerdir?
 - Önerdiğiniz iyileştirme için
 - İş Analizi yapın
 - Sistem Analizi
 - Sistem gereksinimleri tespit edin
 - Sistem modelleme ve tasarım
 - İş Süreci yeniden dönüşümleri adımlarını düşünün ve yazmaya çalışın.

- Karar Verme süreçleri açısından inceleyin
 - Yönetimin karar vermede kullandığı bilişim sistemleri ve çözümleri nelerdir
 - İşletme Performans Yönetimi açısından kullanılan araçlar nelerdir?
 - Nasıl kullanılıyor?
 - Varsa İş Zekası sistemini inceleyin, Veri Ambarı Raporlama Dashboard v.b.

6. BS Görevleri ve özellikle müsaade edildiği ölçüde veritabanı yönetiminde görevler alın ve yerine getirin.

İşletme stajında gerçek hayattaki işlemin anlaşılmasına çalışılırken, bunun yanı sıra staj müddetince özellikle sizden istenen BS görevlerini yerine getirin ve özellikle Veritabanı uygulamaları açısından kendinizi geliştirmeye çalışın. Burada elde edeceğiniz deneyim, gelecekteki iş yaşamınızda faydalı olabilir.

Bir Danışmanlık firmasında staj	Bir üretim/hizmet firmasında staj
<p>Danışmanlık firmasında staj yapılması halinde, mutlaka firmanın danışmanlık verdiği bir kurumun analiz sürecinde yer alınmalı, BS implementasyonu sürecini öğrenmeye çalışmalı ve öğrenilenler raporda paylaşılmalıdır. Yukarıda belirtilen sorular incelenen müşteri firmaya göre değerlendirilmelidir.</p> <p>Ayrıca danışmanlık proje ekibindeki:</p> <ul style="list-style-type: none">• Proje Yöneticisi• Sistem Analisti• Tasarımcı/Mimar• Yazılımcı• İş Süreç Dönüşümü• ... <p>gibi ekip üyelerinin/görevlerin amaçlarını, sorumluluklarını, kritik gördükleri noktaları ve deneyimlerini öğrenin</p>	<p>Bir üretim ya da hizmet firmasında staj yapılması halinde yukarı belirtilen sorular staj yaptığınız firmaya göre değerlendirilmelidir.</p>

Stajın Yapılacağı Departman: İşletme stajı herhangi bir departmanda yapılabilir. Ancak kişisel gelişiminiz açısından Bilgi Teknolojileri ya da Bilişim Sistemlerinden sorumlu departmanlarda yapılması önerilir.